



30e jaargang, najaar 2011



TNT Post
Port betaald
Port Payé
Pays-Bas

Nieuwsbrief

VERENIGING VRIENDEN VAN HET BEATRIXPARK

- 2 Van de redactie
- 3 Van de voorzitter
- 4 Zuidas
- 6 Dossier, dossiers.....
- 7 Uit de Artsenijhof
- 8 Witte en zwarte nieswortel
- 9 Het groene boekje
- 10 Van de penningmeester
- 10 Ledenadministratie
- 11 Muziekfestival Beatrixpark
- 12 De ingangen van het park
- 12 IVN-rondleidingen
- 13 Transformatorhuiskunst
- 14 De Sassafrassen
- 14 Wandelingen met het IVN
- 15 Vogelexcursie
- 16 Interview met 2 opruimers van het Beatrixpark
- 17 Waterkwaliteit in het park
- 18 Beatrixpark Digitaal
- 19 Gezocht: juridische ondersteuning
- 19 Het Parkgebouw
- 20 Op naar de 1200



Van de redactie

Redactie Nieuwsbrief

Mw. M.J.K. Louisse

Mw. E.E. Luinge

Mw. M.J.C. Deckers

Mw. L. Lesterhuis

Vormgeving

Mw. J.M. Overberg

Foto's

Mw. K. Kracher

Olivier Overberg

B. Lever

Druk

Reprohouse Amsterdam

Secretariaat Nieuwsbrief

Mw. M.J.K. Louisse

W. Pijperstraat 35

1077 XL Amsterdam

020 662 0227

allegro@xs4all.nl

Dit voorjaar maakten we voor u bij de nieuwsbrief een Jubileumuitgave met een overzicht van 30 jaar verenigingsleven van de Vrienden. We doen er nu bij het najaarsnummer weer een extraatje bij: een speciale uitgave met een herdruk van alle beschrijvingen van de Beelden in het park, zoals die de laatste jaren in de nieuwsbrieven zijn verschenen. Op mooi papier, met een routebeschrijving erbij. Dan kunt u nog eens op een andere manier door het Beatrixpark wandelen.

Er is nóg een manier om naar het park te kijken: naar beelden van vroeger! Bij het maken van de nieuwsbrief zijn we op zoek gegaan naar alle informatie die we maar konden vinden. Zoals u kunt lezen in de bijdrage over de Artsenijhof zijn bijvoorbeeld de oorspronkelijke beplantingsplannen van de aanleg van de kruidentuin nooit meer teruggevonden. Wat we wel vonden (lang leve internet!) zijn filmpjes van het Beatrixpark uit de tijd van de Floriade.

Als u op Youtube in het zoekvenster "Floriade 1972" intikt, dan komt er als zoekresultaat een overzicht waarop vijf filmpjes staan van VANRO films. Ze zijn gemaakt door Piet van Rossum (1910-1982) en door diens zoon Jaap ('Javaros') in 2009 op internet gezet. Wat lijkt dat toch ver weg, 1972...die mode! die auto's! Alleen al daarom zijn ze leuk om naar te kijken. Het Amstelpark heeft als grootste deel

van de Floriade van toen de hoofdrol in de filmpjes. Met het treintje, tentoonstellingen, een reuzenrad, en heel veel bloemen. Ook veel kunst is te zien: er waren blijkbaar meer beelden in de Floriade-tijd dan er nu nog staan. De Rai zorgde voor het binnengedeelte; het Amstelpark en het Beatrixpark samen waren het Floriade-terrein. Dat kun je je toch haast niet meer voorstellen, dat de ringweg A10 er nog niet was. Er voeren rondvaartboten in de Boerenwetering en er was een bloemencorso, zo te zien door de Beethovenstraat. Het Beatrixpark komt het meeste voor in filmpje nr. 1. Daar kun je bijvoorbeeld zien hoe toen de hondencirkel overhuifd was met tentdoek en dat de hondenwei een grote bloemenzee was.

Misschien bent u er zelf ook geweest in die tijd, wie weet staat u er wel op! Veel kijkplezier dus. Maar eerst: veel leesplezier. Met de Beelden in het Beatrixpark-route. En met opnieuw een Nieuwsbrief vol informatie over het Beatrixpark van nu.

Daarin goed nieuws: het nieuwe parkgebouw gaat er nu echt komen. En de ingangen worden opgeknapt. Helaas ook slecht nieuws: het geld om de bijzondere brug over de grote vijver op te knappen is er nog niet.

Je moet iets te wensen over houden, zei mijn oma dan.....

Elodie Luinge



De in de Nieuwsbrief vertolkte meningen verwoorden de meningen of ervaringen van de schrijvers. Men kan er niet van uitgaan dat dit ook de gevoelens zijn van het bestuur van de Vereniging, tenzij dit uitdrukkelijk is vermeld.



Van de voorzitter

Terwijl regen en hagel tegen de ramen kletteren loop ik in gedachten door het Beatrixpark. Eerst via de ingang Diepenbrockstraat langs de eendenvijver. Voor de steeds groter wordende groep ganzen, die daar eigenlijk niet thuis horen, wordt getracht een goede oplossing te vinden. De vijver is ooit bedoeld om verschillende soorten eenden te huisvesten, maar met de komst van de ganzen is het evenwicht in de vijver verstoord, hetgeen resulteert in een milde vorm van dierenleed.

De rododendrons die in het voorjaar op grote schaal links van het pad werden aangeplant lijken het goed te gaan doen en zullen waarschijnlijk jarenlang zorgen voor bloesempracht in het late voorjaar. Ik vervolg mijn 'wandeling' richting de grote vijver, waar het ieder jaar weer genieten is van de prachtige vaste plantencollectie. Jammer dat de brug in verband met de veiligheid van parkbezoekers moest worden afgesloten. En er is op dit moment te weinig geld beschikbaar voor een nieuwe brug, die een (dure) kopie moet worden van de huidige. Wij blijven hameren op snelle vervanging.

Deze zomer heeft de grote fontein niet kunnen spuiten omdat meerkoeten er een nest hadden gebouwd. Hoe kunnen we die meerkoetjes nu duidelijk maken dat ze dat niet meer moeten doen??

Ik loop verder richting de artsenijhof, waar ook dit jaar de vrijwilligers vele dinsdagochtenden en woensdagavonden hebben gewerkt om de hof te onderhouden. De regenachtige zomer zorgde ervoor dat vooral het onkruid bijna niet te temmen was. Die slechte zomer was ook de reden dat het kinderbadje heel weinig open is geweest. Gelukkig konden op droge momenten de kleine kinderen wel even spelen in de speeltuin, die toch altijd weer druk bezocht wordt door omwonenden.

Net als het muziekfestival begin september, zo'n beetje het eerste mooie weekend sinds weken. Om organisatorische redenen was

het festival dit jaar op zaterdagmiddag, maar wij zullen de organisatoren verzoeken om in de toekomst dit evenement op de eerste zondag in september te houden. En te zorgen dat alle bewoners rondom het park van dit festival op de hoogte zijn.

Dat is wat ons betreft dan meteen ook het enige 'grote' evenement in het Beatrixpark. In de conceptnota Evenementenbeleid gaf het stadsdeel aan dat zij meerdere middelgrote evenementen in het park zouden willen toestaan, o.m. op de grote weide, maar wij hebben ons hiertegen heftig verzet – net als vele omwonenden overigens. Het park is niet voor evenementen ingericht, de beplanting is kwetsbaar en wij achten het niet wenselijk dat delen van het park worden afgesloten. Of dat de grasmat van de grote weide wordt vertrapt. Of dat versterkte muziek de rust voor parkbezoekers en omwonenden verstoord. Want dat een parkbezoeker of omwonende liever niet getraakteerd wil worden op luide muziek in de avonduren blijkt wel uit het feit dat een groeiende groep mensen zich ergert aan de activiteiten van Strand Zuid/Zuidpool. Dat er veel onduidelijkheid is over de regelgeving en verleende vergunningen (en handhaving daarvan) vond ook de gemeentelijke ombudsman. Het stadsdeel en de gemeente hebben inmiddels met enkele bewoners gesproken en hebben toegezegd voor het eind van het jaar met een goed voorstel te komen.

Ik loop in gedachten verder door het park en sta even stil bij de vuistenheuvel, waar vlakbij de door Zuidas nog steeds gewenste kabels- en leidingenbrug over de A10 zou moeten aanlanden. Kijkend in de andere richting zie ik het abrupte einde van de natte vallei, met daarachter de AKZO Nobel weide.

En ter rechterzijde de oudbouw en nieuwbouw van het St.Nicolaaslyceum, het convict en de kapel/restaurant As. Hoe zal dit gebied er over enkele jaren uitzien?? Is het weer groen, zoals beloofd? Of blijft het steen en houdt de gemeente zich niet aan

Bestuur Vereniging Vrienden van het Beatrixpark

Voorzitter

Mw. H.Th.C. Munniksma
Stadionweg 21,
1077 RV Amsterdam
020 676 2643

Secretaris

Mw. M.J.K. Louisse
W. Pijperstraat 35,
1077 XL Amsterdam
020 662 0227

Penningmeester

Mw. B. van Helden-Pathuis
H. Gorterstraat 27,
1077 WE Amsterdam
020 662 4100

Leden

W. Smit
Burg. Eliasstraat 3,
1064 SC Amsterdam
020 685 4646

Mw. E.E. Luinge
Michelangelostraat 87,
1077 BZ Amsterdam
020 664 3200

Mr. A.A.M. Hesseling
Titiaanstraat 40,
1077 RK Amsterdam
06-22791346

Secretariaat Vereniging

Mw. M.J.K. Louisse
W. Pijperstraat 35,
1077 XL Amsterdam
020 662 0227, allegro@xs4all.nl

Website

www.vriendenbeatrixpark.nl
beatrixpark@hotmail.com

Giro

4295262



de belofte “Groen voor Rood/Rood voor Groen”? Wij zullen de gemeente aan die belofte houden!

Ik ga verder over de brug richting de hondenweide. Bij slecht weer (en dat is het vandaag) lopen daar toch altijd wandelaars al dan niet met hun honden. Ik bewonder dit grote open veld, met het prachtige ereplateau, waar het Floriadeprieltje nog steeds ontbreekt.

Vandaag ook geen picknickende mensen.

En dus ook geen barbecues, hetgeen trouwens in het Beatrixpark verboden is (in verband met de kwetsbare beplanting).

Ik steek de weide over via het brede pad en loop richting de uitgang Cornelis Doppekkade. Vanuit mijn rechterooghoek zie ik de drie Sassefrassen staan die ter nagedachtenis van ons overleden erelid Professor Lever werden geplaatst aan de overkant van het water.

Ik loop langs de Rosenthalbank rondom de Amberboom. En ik zie dat hij nog steeds beschadigd is.

Weer even mailen naar het stadsdeel dus... Hopelijk is het morgen beter weer en kan ik, en met mij vele anderen, weer volop genieten van de prachtige herfstkleuren in het prachtige Beatrixpark. En als u – net als ik - vanuit de stoel door het park wil wandelen, kan dat door de CD ROM te bekijken, die hoort bij het boek “ Het Beatrixpark, Kroniek van een Amsterdams Stadspark” via ons secretariaat te kopen voor 10 Euro!!

Marleen Munniksma



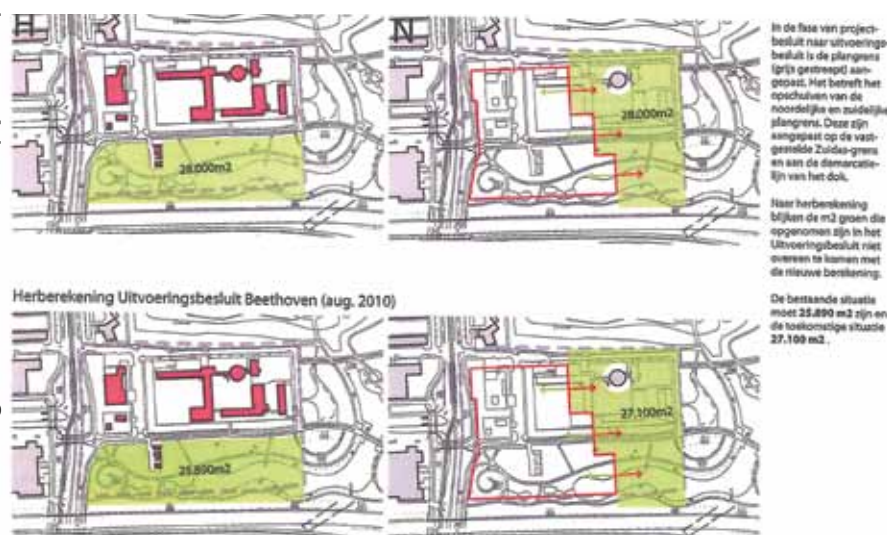
Zuidas

ING Real Estate Development (ING RED) heeft grotendeels afgezien van het ontwikkelen van de kavels in het project Beethoven in de zuidwesthoek van het Beatrixpark. In de komende

tijd zullen alleen de kavels 5 en 3 langs de Beethovenstraat (AkzoNobel en waarschijnlijk Stibbe advocaten) nog door ING RED worden ontwikkeld en gaat de gemeente zich beraden over de resterende

bouwterreinen. Het is nu de vraag wat er nog uitgevoerd gaat worden van de plannen zoals deze gepresenteerd werden in het uitvoeringsbesluit van april 2007. Voorlopig nog steeds veel onduidelijkheid dus.

Uitvoeringsbesluit Beethoven (april 2007)



Onder de twee kantoorgebouwen is een parkeergarage voorzien, die ook door ING RED zal worden aangelegd, maar waartegen nog procedures lopen bij de rechtbank omdat de definitieve bouwplannen behoorlijk afwijken van de oorspronkelijk ingediende plannen voor de ontheffing art. 19 op vigerend bestemmingsplan. Omdat die plannen in een vrij laat stadium gewijzigd werden, was het noodzakelijk om nog eens **67 bomen te kappen**, die buiten de reeds gemarkeerde grenzen staan. Tegen

die kapvergunning heeft de vereniging bezwaar aangetekend bij de rechter.

Een verbeterde versie van de parkeergarage, die minder ingrijpend zou zijn voor het huidige park – en waarvoor ook minder bomen zouden moeten sneuvelen – zou aan ons worden voorgelegd in september of oktober 2011, maar tot op heden (23 oktober 2011) hebben wij nog niets kunnen inzien. En ook over de plannen van Stibbe voor kavel 3 – op het terrein tussen de nieuwbouw van het St.Nicolaaslyceum en de ‘AKZOweide’ – is op dit moment niets definitiefs te zeggen.

Wel is de gemeente voornemens het kruispunt Prinses Irenestraat/ Beethovenstraat te wijzigen met het oog op de toekomst, wanneer de fietsroute zal moeten worden omgelegd in verband met de bouwplannen op kavel 3 en 5. Ook zullen kabels en leidingen moeten worden omgelegd in de Prinses Irenestraat, en zal de rij populieren langs die straat worden gekapt volgens het just-in-time principe, dat wil zeggen zo kort mogelijk voor de te verwachten werkzaamheden.

Het zicht vanuit het park richting het zuidwesten zal dus drastisch gaan veranderen, het zal erg kaal ogen en de huidige en toekomstige gebouwen zullen de horizon gaan domineren, omdat er geen scherm meer is van hoge populieren. Ook voor de bewoners van de Princesseflat, met name op de lagere woonlagen aan de zuidzijde, wordt het uitzicht heel veel minder groen, en zeker ook minder zonnig. De nieuwbouw van het St. Nicolaaslyceum heeft bijna het hoogste punt bereikt, en is nu nog vrij doorzichtig, maar zo tegen het eind van 2012, wanneer het klaar moet zijn, staat er een mooi, maar ook heel massief schoolgebouw, met zeer beperkte buitenruimte. Als de school dan verhuisd is, zal (moet!) al vrij snel daarna de oudbouw worden afgebroken, en kan een deel van dat terrein worden ingericht als park – de toegezegde compensatie voor het verlies van een deel van de Natte Vallei in de zuidwesthoek.

Dat **compensatiegroen staat echter ook**

weer ter discussie want voor het oude St.Nicolaascomplex is door de Vereniging Heemschut de monumentenstatus aangevraagd. Het blijft ons bevreemden dat de Vereniging Heemschut in 2005 (bij het projectbesluit Museumgebied Zuidas) of in 2007 (bij het uitvoeringsbesluit Beethoven) nooit iets heeft laten horen over een heel bijzonder gebouw, terwijl in die besluiten duidelijk is aangegeven dat het lyceum en het klooster zouden verdwijnen, en dat de ronde kapel een bijzondere bestemming zou krijgen in het (compensatie)groen.

De nieuwe RAI plannen laten niet langer een hoge hoteltoeren zien aan de Boerenwetering; dit hotel is nu verschoven naar de zijkant van het Europaplein richting RAI station. Wel is aan de Boerenwetering hoogbouw voorzien, echter niet eerder dan 2020 zal hierover definitief iets besloten worden. Strand Zuid/Zuidpool zullen daar voorlopig blijven zitten, waarbij er hopelijk voldoende duidelijkheid wordt gegeven over de vergunningen die voor een dergelijke

onderneming en bijbehorende evenementen vereist zijn.

Over de kabels-en leidingenbrug, die tussen RAI en vuistenheuvel zou aanlanden in het park is ook nog steeds geen duidelijkheid. Hij zou tijdelijk zijn –maar tijdelijk is soms bijna eeuwig-, is toch niet voor voetgangers toegankelijk, wordt wel verlicht, is nodig om een verbinding te maken tussen kabels en leidingen aan de zuidzijde van de A10 en de noordzijde. Omdat de aanleg nauw samenhangt met het ondergronds brengen van de A10 – het zogenaamde DOK – en daarover nog steeds geen definitieve beslissing is genomen, is ook de komst van die hoge brug voorlopig nog even uitgesteld. En is er nog geen kapvergunning aangevraagd voor de bomen die hiervoor zullen moeten wijken.

Wordt vervolgd.

Marleen Munniksma

Projectbesluit: Museumgebied Zuidas (april 2005)



Nieuwbouw St. Nicolaaslyceum



Dossiers, dossiers

Er is in de laatste maanden weinig gebeurd op het juridische vlak.

Het uitgangspunt blijft:

- **De vereniging voert procedures tegen de gemeente en of een stadsdeel, wanneer wij van mening zijn dat de plannen of de uitvoering van de plannen niet in het belang zijn van het park, en van de omwonenden en van de bezoekers van het park.**
- **Maar allereerst wordt geprobeerd in overleg mee te denken met die plannen, om te zorgen dat de belangen van het park meewegen. Dat lukt regelmatig wel, maar nog al vaak ook niet.**
- **Lastig blijft, ook voor de overheidsinstanties, dat nog steeds onduidelijk is of het DOK er komt of niet.**

Op dit moment zijn de volgende acties tegen of samen met de gemeente Amsterdam of het stadsdeel Zuid aanhangig of juist beëindigd:

Kabels- en Leidingenbrug

Het voornemen tot het aanleggen van een brug (leidingenbrug) over de A10. Deze zaak is bij uitspraak van 21 juli 2010 'gewonnen'. De gemeente heeft op 17 maart 2011 ontwerpbesluiten gepubliceerd, waarover tijdig zienswijzen zijn ingebracht. Vooral het vervallen van de voetgangersfunctie, het 'aanlichten' van de brug, het ontnemen van 300 m2 park zonder compensatie, de wijze waarop materialen zullen worden aangevoerd, de wijze waarop gekapt groen (niet) wordt gecompenseerd, de fietsroute dient open te blijven, het aanbrengen van wijzigingen in een zeer laat stadium zonder informatie en de wijze waarop het vervolgetraject zal plaatsvinden, zijn onderwerpen die kritisch zijn belicht.

Kap 69 bomen en bouw parkeergarage.

De kap is in ieder geval uitgesteld (waarschijnlijk tot in ieder geval het najaar), ook al is ons bezwaar bij uitspraak van 10 februari 2011 verworpen. Er is beroep ingesteld. De gemeente heeft geantwoord. Een datum voor de behandeling is nog niet vastgesteld.

Groen voor Rood afspraken.

Sinds 2004 is door de gemeente uitgesproken dat delen van het park die aan de bestemming natuur worden onttrokken zullen worden gecompenseerd en dat daarvoor ander terrein in natuur zal worden omgezet: de Groen voor Rood afspraak. Gebleken is dat die afspraak onvoldoende juridische spankracht heeft. Met de gemeente wordt opnieuw geprobeerd besprekingen op te starten om die afspraak in een voldoende juridisch kader vast te leggen. Dat zal hopelijk tot gevolg hebben dat duidelijkheid en zekerheid ontstaat dat het park na alle bouwactiviteiten dezelfde grootte zal hebben/houden als voor de ingrepen. Gevolg zal ook zijn dat de vereniging (veel) minder bezwaar zal hoeven te maken tegen ingrepen, omdat immers vast staat dat er nieuw park voor het verloren deel zal terugkomen. Wij houden u van het verloop van de besprekingen op de hoogte.

Klachten over Strand Zuid.

Ons lid mevrouw I. Mante heeft bij de Gemeentelijk Ombudsman (GO) een klacht ingediend over de hinder van evenementen in RAI en StrandZuid. De RAI blijkt zelfstandig toestemming te kunnen geven voor het organiseren van activiteiten, die in principe vergunningplichtig zijn op grond van de Algemene Plaatselijke Verordening (APV). Basis is de 'Beschikking RAI 2010', een convenant tussen het stadsdeel en RAI, dat niet openbaar blijkt. Intussen is het convenant gepubliceerd. In een rapport van 13 september 2011 oordeelt de GO dat het convenant een 'paraplubeschikking' is, waardoor medewerkers van de RAI gemeentelijk toezicht overgedragen krijgen. Er blijkt sprake van een proef. De GO oordeelt dat het niet publiceren en niet ter beschikking stellen in strijd is met een goede publieksvoorlichting en verwarring veroorzaakt. Er is onvoldoende onderzocht hoe toezicht overgaat in handhaving en wat de wettelijke grondslag is voor overdracht van bevoegdheden aan medewerkers van de RAI. De bezwaarmogelijkheden tegen de verlening van toestemming voor een evenement en de uitvoering daarvan zijn beperkt of kansloos. Indienen van een klacht dient tijdens de looptijd van de beschikking mogelijk te zijn. Algemene conclusie van de GO: een constructie als de Beschikking RAI is mogelijk, maar er is aanvullende onderbouwing nodig en moeten rechts beschermende voorzieningen worden getroffen. De GO doet 6 aanbevelingen. Dit rapport geeft mogelijkheden die voordien niet bestonden.

Het nieuwe Parkgebouw

Elders in deze nieuwsbrief vindt u meer informatie hierover. De juridische procedure is eindelijk afgerond, en er mag begonnen worden met bouwen.

Uit de Artsenijhof

2011 is voor de vrijwillig(st)ers van de Artsenijhof een moeilijk onderhoudsjaar geworden. Na de lange, koude winter volgde een extreem droog voorjaar. De in april geplante kruiden konden die periode maar ternauwernood overleven; enkele vrijwillig(st)ers hebben hen gered door buiten de vaste werktijden veel extra te komen sproeien en gieten.

Tja, en daarna kwam die kletsnatte zomer. Het onkruid in de perken was niet meer onder controle te krijgen, zelfs de bestratingen groeiden dicht. Gelukkig kende het najaar weer veel werkbare dagen, zodat de meeste werkzaamheden voor het winterklaar maken toch nog volgens plan konden verlopen.

Eind april leed de vrijwilligersgroep een gevoelig verlies, toen een van zijn trouwe leden, Ada Majoor, plotseling overleed. Zij is acht jaar actief geweest in de groep, waar zij bij voorkeur de zwaardere klussen op zich nam: afval afvoeren, compost kruien, takken snoeien, paden schoonmaken, e.d. Zij werd erg gewaardeerd om haar vrolijke eigennigheid en haar bereidheid dingen

stevig aan te pakken. Om haar te gedenken heeft een vriendengroep in november een geneeskrachtige Toverhazelaar (*Hamamelis virginiana*) in de hof geplant.

Het ziet ernaar uit, dat het geplande parkgebouw bij het kinderbadje deze winter eindelijk gaat verrijzen: de jarenlang slepende bezwaarprocedures zijn beëindigd en alle vergunningen zijn afgegeven.

De prognose is dat het nieuwe gebouw volgend jaar in mei/juni in gebruik kan worden genomen. Het nu nog aanwezige toiletgebouwtje wordt binnenkort gesloopt. Daarmee zou onze vrijwilligersgroep in het vroege voorjaar enkele maanden zijn vaste opslagruimte voor het gereedschap moeten missen. Met Groenvoorzieningen is daarom in het zgn "4 Seizoenenoverleg" (dat de vereniging elk kwartaal met Hoofdopzichter Gerard de Ruijter heeft) afgesproken, dat de witte container-cabine van de beheerder van het badje tijdens de bouw aan de noordzijde van de hof wordt geplaatst, als oplossing voor ons gereedschapsprobleem.

In datzelfde "4 Seizoenenoverleg" kwam aan de orde dat voor de Artsenijhof en de

directe omgeving daarvan een nieuw kap- en snoeiplan in de maak is. Dat is enerzijds nodig omdat de bezonning van de hof in de loop van de jaren (ruim) onvoldoende is geworden en anderzijds omdat de bomen en struiken tussen de hof en de Boerenwetering aan herziening toe zijn. Wij verwachten dat dit plan binnenkort gepubliceerd gaat worden.

In de Artsenijhof werken de laatste jaren gemiddeld zo'n 25 vrijwilligers m/v, verdeeld over de dinsdagochtend en de woensdagavond. Dat is eigenlijk te weinig om in wisselende weersomstandigheden (zoals dit jaar) de hof goed te kunnen onderhouden. **Wij doen dus een beroep op geïnteresseerde lezers** om zich als aankomend vrijwillig(st)er te melden: tel. 020-6854646. Specifieke kennis wordt niet verwacht, een beetje enthousiasme wel, evenals de bereidheid om samen te werken. Voor gereedschap is al gezorgd.

Willem Smit



Witte en zwarte nieswortel

foto's Karin Kracher



Veratrum nigrum/zwarte nieswortel in bloei

De witte en zwarte nieswortel (*Veratrum album* en *Veratrum nigrum*) komen van nature voor in het bergland van Noord-Scandinavië, Midden- en Zuid-Europa, Noord-Afrika en Azië. In de Artsenijhof staat de zwarte nieswortel in het middenvak, de witte in het noordvak. Het zijn vaste planten die wel anderhalve meter hoog kunnen worden. Beide soorten hebben cilindervormige wortelstokken (rizomen) waaruit jaarlijks brede, ovale, tot 30 cm lange, bladeren groeien. De bloemen vormen rijke pluimen van dichte trossen. Bij de zwarte nieswortel zijn deze bruinzwart van kleur, bij de witte nieswortel wit met groen. De bloeitijd is van juni tot augustus.

Vermeerdering van deze planten kan door middel van zaaien, maar ook door het scheuren van de wortelstokken. Het kan wel 8 - 10 jaar duren voordat deze planten in bloei komen. In de Artsenijhof doet

de zwarte nieswortel het heel goed en heeft al een aantal jaren gebloeid; de witte nieswortel daarentegen is nog nooit tot een volgroeide plant uitgegroeid en heeft ook nog nooit gebloeid. Misschien moeten we een andere plek hiervoor zoeken?

Van beide soorten zijn alle plantendelen zijn zeer giftig, maar vooral de wortelstok. Voor geneeskundige doeleinden wordt deze in het najaar verzameld; de rizomen worden na het wassen in de lengte doorgesneden en vervolgens gedroogd. De nieswortel bevat stoffen die de bloeddruk verlagen en het gedroogde wortelpoeder was vroeger een bestanddeel bij bloeddrukverlagende medicijnen. In de homeopathie echter wordt de plant juist bij te lage bloeddruk gebruikt. Verder werd de wortelstok vroeger als purgeer-, nies- en braakmiddel gebruikt.

José Deckers



Veratrum album/
witte nieswortel
net boven de grond
uitkomend

Veratrum nigrum/zwarte nieswortel

Het groene boekje

De Artsenijhof, de medicinale kruidentuin van het Beatrixpark, is in 1972 aangelegd als onderdeel van de Floriade. In drie door taxushagen omzoomde vakken, elk met een eigen karakter, kwamen in totaal 71 plantbedden met meer dan 250 kruidensoorten. Tussen de lage kruiden werden ook circa 25 bomen en heesters geplaatst, die allemaal een geneeskrachtige werking hebben. Er stonden naambordjes bij, zodat de Floriade-bezoekers precies konden weten waar zij naar keken.

Toen de druk bezochte Floriade voorbij was, werden de inrichtingsplannen en –tekeningen gearchiveerd en verzameld in gemeentelijke opslagruimtes. Daar raakten zij binnen enkele jaren zoek. Enkele tekeningen van de Hondenwei en omgeving werden in 2006 nog wel terug gevonden, maar van de Artsenijhof was (en is) nergens een spoor meer te bekennen.

Intussen groeiden en bloeiden daar de planten, heesters en bomen door alsof er niets aan de hand was. Een enkele tuinman hield de planten nog wel bij, maar de bordjes verdwenen en werden niet meer vervangen. Deze tuinlieden lieten de strakke opzet van de oorspronkelijke hof los en accepteerden ook kleurige, niet-medicinale planten. En toen de laatste tuinman omstreeks 1990 met pensioen ging, was het helemaal gedaan met het onderhoud. De hof verwilderde en er was er niemand meer die wist welke kruiden er zo al groeiden.

De bioloog drs. Michel Koper heeft vervolgens in 1992 alle in de hof aanwezige planten opnieuw in kaart gebracht. Zijn inventarisatie werd van gemeentewege gestencild en van een mooi groen kalfje voorzien. Tot ongeveer 2003 was dit “groene boekje” voor belangstellenden gratis af te halen bij de nadien gesloopte Gemeentewerf aan de Prinses Irenestraat.

In 1999 heeft onze vereniging met het stadsdeel Zuideramstel afgesproken, dat de inmiddels geheel verwilderde Artsenijhof door vrijwilligers zou worden onderhouden.

Dus zorgde sindsdien de afd. Parken voor de levering van nieuwe plantjes en voor het onderhoud van de heggen en bestratingen, terwijl een groep vrijwilligers de inrichting en het intensieve onderhoud van de plantbedden voor zijn rekening nam.

De groep hanteerde aanvankelijk als leidraad zoveel mogelijk de inventarisatie van Michel Koper, maar dat bleek toch een onoverkomelijk probleem: de bomen en heesters waren in de ruim 30 jaar van het bestaan van de Artsenijhof zo uitgegroeid, dat er een totaal andere schaduwwerking was ontstaan dan bij de aanleg het geval was. Bovendien blijken planten nogal eens eigenzinnig te zijn aangaande de plaats/grondsoort waar zij willen aarden. Dus moest al snel een nieuwe leidraad worden ontwikkeld, die feitelijk jaarlijks moet worden aangepast.

In 2007 gaf de Vereniging een eigen inventarisatie van het plantenbestand uit, “het Groene Boekje” geheten, dat een actuele weergave was van de bestaande situatie. Die uitgave is echter na amper vijf jaar volstrekt verouderd: er is zoveel verwijderd, verhuisd en nieuw bijgekomen, dat het boekje aan een volledige herziening toe is. Daarbij komt nog dat de niet-medicinale en de niet-kleurstofhoudende planten allemaal gaan verdwijnen.

Wij verwachten, dat het nieuwe Groene Boekje in het voorjaar van 2012 zal verschijnen, precies 40 jaar na de Floriade, U kunt nu alvast intekenen via onze website.

Willem Smit



Van de penningmeester

Tot nu toe hebben 914 van de 1119 leden betaald en gemiddeld maakten zij bijna € 18,00 over!!

In juni van dit jaar ontvingen alle vrienden een acceptgiro voor het overmaken van de contributie. Tot nu toe hebben 914 van de 1119 leden betaald en gemiddeld maakten zij bijna € 18,00 over!!

Wij danken een ieder voor zijn of haar bijdrage, waarmee wij onder meer tweemaal per jaar deze uitgebreide nieuwsbrief kunnen uitgeven. Ook dit jaar ontvingen wij een behoorlijk aantal zeer royale bijdragen: 1 x € 500, 2 x € 200, 7 x € 100, 3 x € 75, 1 x € 60 en 22 x € 50.

Mocht u de contributie nog niet voldaan hebben, wilt u dit dan zo spoedig mogelijk doen? Dan hoeven wij geen kostbare herinneringen te versturen.

De gemakkelijkste manier van betalen is met de acceptgiro. Mocht u elektronisch of met een eigen overschrijving willen betalen, dan graag de naam vermelden, zoals die op de acceptgiro staat, alsmede het lidnummer.

Alvast hartelijk dank!

Inmiddels hebben al deze mensen een bedankbriefje van het bestuur ontvangen.

*Barbara van Helden,
penningmeester*

Ledenadministratie

In deze rubriek geven wij u de stand van zaken sinds onze vorige nieuwsbrief van maart 2011.



Aantal leden per 10 maart 2011	1134
Nieuwe leden	23
Uit bestand verwijderd (verhuisd, overleden of anderszins)	38
Aantal leden per 20 oktober 2011	1119

Nieuwe leden sinds 10 maart 2011:

Mw K.F.E. de Bock, Mw P.J.S.M. Boomsma, Mw C. Brunning, Hr en Mw Daniels, Mw J. v/d Eijk, M. v/d Elst, Hr van Gemert, Mw Y. Grose, Mw E.E. Heemstra, Hr W. van Hogendoorn, Mw T. Hollack, Hr en Mw de Jong-Koomen, Hr en Mw Kam-Guyt, Genootschap Leeuwen van het Centraal Station, Milieucentrum Amsterdam, Mw L. van Paassen-van Oosten, Mw A. Rupert, Mw R. Schopenhauer, Mw M. Stemmler, Mw M. Teeuw, Mw J. Vreugdenhil, Mw A. Wevers.



Muziekfestival Beatrixpark 2011 was 'hot'!

Op zaterdag 3 september 2011 vond alweer voor de zesde keer het Muziekfestival Beatrixpark plaats in het gelijknamige park in Amsterdam, met gratis concerten en kinderactiviteiten met het thema “*een wereldreis voor het hele gezin*”. Onder een strak blauwe lucht en zinderende zon opende het *Duo Quartier Latin* met prachtige Latijns Amerikaanse werken voor marimba en saxofoon.

Daarna voerde zanger en gitarist *Dirk Scheele* zijn speelse act met vrolijke kinderliedjes uit op het podium bij het kinderbadje. Het was een interactieve voorstelling waarbij de kinderen op en voor het podium mochten meespelen op namaak gitaren, potten en pannen.

Dirk gebruikte het hele badje als zijn podium en rende zelfs met grote vaart en een sliert kinderen rondom. Vervolgens traden de *Hippe Gasten* op met hun deel van het kinderprogramma, een wervelende show, waarbij *Dirk Scheele* als gastspeler ook nog meedeed. De kinderen genoten zichtbaar.

Voor de kleintjes was er ook een kleine zweefmolen, die druk bezocht werd. Ook werd er druk geknutseld in de festivaltent, waar kinderen zelf hoeden en brillen mochten maken onder de bezielende leiding van *Christine de Jager* en enkele vrijwilligers van het festival.

Violiste *Marieke de Bruijn* bracht met haar *Trio Vidalita* warme en zwoele tango's, die veel mensen ertoe aanzette om zelf de tango te gaan dansen met het kinderbadje als dansvloer.

Aansluitend was er een modeshow voor de kinderen die hadden meegedaan aan het knutselfestijn, waarbij ze op een echt podium voor het publiek hun creaties konden showen. De kersverse ambassadrice van stichting Muziek aan de Schelde Astrid Elburg, opdrachtgever van het festival, mocht hierbij haar eerste officiële taak vervullen met het uitreiken van de prijzen,

die beschikbaar waren gesteld door *Bruna*.

Daarna volgde het opzweepende repertoire van *The Soul Express* met hun authentieke soulgeluid, dat al snel het kinderbadje vulde met dansende kinderen en volwassenen. Last but not least was het wervelende salsa en jazz optreden door *Bigband Orquesta Bembe*, onder leiding van muzikale duizendpoot en buurtbewoner, *Fernando Garcia*.

De horeca was aanwezig met poffertjes, barbecue met sateh en hamburgers, een mediterrane theetuin, de hotdog/ijscoman, een echte ouderwetse 2CV met voortreffelijke espresso, en nieuwkomer café Water, sinds kort gevestigd in de Pijp, leverde dit jaar bier, wijn en fris.

Het weer was tropisch, kortom: het Muziekfestival Beatrixpark 2011 was 'hot'! Kijk voor foto's en meer informatie op de festivalwebsite: www.festivalbeatrixpark.nl

Petra Holtkamp,
Impressariaat Muziekfontein,
Opdracht stichting muziek aan de Schelde



Kraam van de vereniging



De ingangen van het park worden opgeknapt.

Zoals al eerder aangekondigd, zullen de ingangen van het oude gedeelte van het Beatrixpark binnenkort worden opgeknapt. Dat gebeurt niet zomaar; er is een gedegen studie gemaakt naar bijvoorbeeld de oorspronkelijke situatie en de inpassing van de ingangen in de omgeving.

Het gehele Ontwerp inclusief beschrijving voor de nieuwe ingangen, met toelichting en tekeningen, hebben we besproken met Quirijn Verhoog van het stadsdeel. Het stuk is in te zien op onze site: houd de muis boven in de linkerkolom op Beatrixpark, dan op Ontwikkeling, dan op Verbeteringen en klik. Op deze pagina is de historie beschreven van de verbeterplannen, waar dit gedeelte met de ingangen deel van uitmaakt. Onderaan die pagina kunt u op de link naar het stuk klikken.

Er is ten opzichte van dit plan al wel een verandering: de laan langs de hoofdlaan bij de Diepenbrockstraat wordt, na archiefonderzoek, toch iets anders dan hier nu getekend is. Voor de bruggen geldt dat er nog wordt gezocht naar budget.

De planning:

De werken starten in december met de ingang t.o. de Herman Heijermanstraat.

Begin dit jaar is de noordelijke kant van de Diepenbrockstraat ter verbetering van de voetgangersoversteek aangepakt door de centraal stedelijke dienst voor Infrastructuur, Verkeer en Vervoer (dIVV). De werken die het stadsdeel hier uit zal voeren worden nu deels door dIVV uitgevoerd om de overlast voor fietsers en voetgangers te minimaliseren.

Van Januari tot maart worden de snoeiwerkzaamheden uitgevoerd en in maart starten de civieltechnische werkzaamheden. In april en mei wordt geplant en gezaaid.

Elodie Luinge

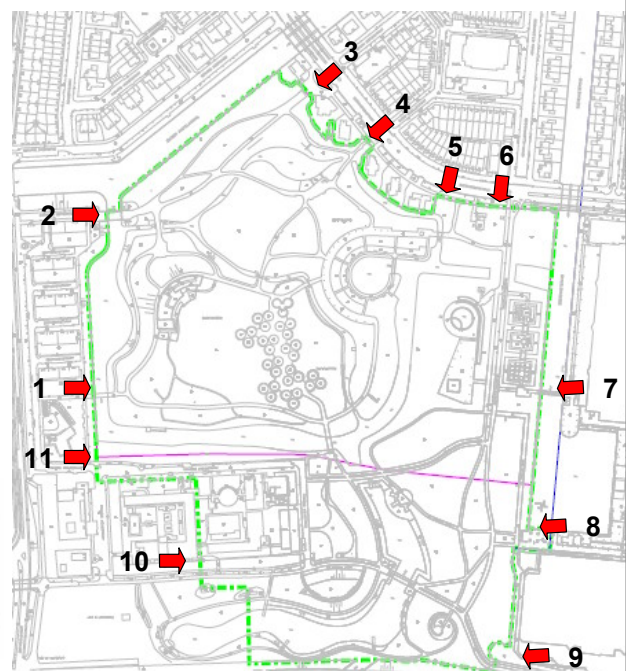
Uitvoering Verbeterplan Beatrixpark

Deelproject ingangen 1 t/m 7 en opknappen groenstrook in oude deel.

Belangrijkste doel van het verbeterplan zijn het tegengaan van verrommeling en verloedering van het oude deel park door herstel of vervanging.

Ontwerputgangspunten ingangen:

1. Eenvoudig, voornaam en duurzaam
2. Een welkom gebaar
3. Allen herkenbaar onderdeel van het Beatrixpark
4. Allen een eigen karakter, passend in eigen omgeving
5. Overzichtelijk en functioneel



IVN-rondleidingen



Henk Wolters met nieuwe microfoon

Al jaren kunnen de Vrienden een paar keer per jaar een beroep doen op *Henk Wolters*, de *'planten- en bomenman'*. Henk verzorgt namens het IVN (vereniging voor Natuur- en Milieu-educatie) verschillende wandelingen met uitleg: langs bijzondere bomen, of door de Artsenijhof met toelichting over de medicinale werking van de planten in deze tuin. Niet alleen in het Beatrixpark, ook elders in de stad. Hij weet daarbij altijd iets te vertellen, dat je nog niet wist over de dingen die je ziet, of hij zorgt ervoor dat je eens anders om je heen

kijkt. Voor het bestuur van de Vereniging is Henk de vraagbaak als we iets willen weten over de bomen in het park. We zijn dus erg blij met die "leen-rondleider" van het IVN. En voor de duidelijkheid: de Vrienden betalen daar niets voor; dit is grotendeels vrijwilligerswerk.

Henk werkt al sinds 1999 voor het IVN; hij heeft een opleiding Natuurgids en is mededocent voor de Bomencursus. Wie wel eens met hem mee heeft gelopen, weet dat er soms wel een probleempje kan

ontstaan als er veel belangstellenden zijn voor zo'n excursie: Henk heeft niet zo'n luide stem, en zijn toelichting mag daardoor nog wel eens in de wind verwaaien.

Daar is nu wat op gevonden: de Vrienden hebben Henk een draagbare elektronische stemversterker cadeau gedaan. Met dit apparaat, al snel roepstoeter gedoopt, is Henk weer uitstekend te verstaan voor grotere groepen, en hoeft hij zijn stem niet te forceren.

We vinden het leuk dat we op deze manier onze waardering hebben kunnen laten blijken voor al die keren dat hij u en ons heeft rondgeleid.

En we hopen dat dit nog jaren zo kan blijven doorgaan!

Het bestuur.



Transformatorhuiskunst

In 2008 is het kavel voor het hoofdkantoor van AkzoNobel bouwrijp gemaakt. Daarmee verdween een stuk Beatrixpark met onder andere meer dan 200 bomen. Het is sindsdien een stuk grond met gras, een paar beukenhagen en een aantal banken. Oktober 2010 is er nog geen spade de grond ingegaan, eerst moet nog de parkeergarage worden gebouwd en dan uiteindelijk het hoofdkantoor. Misschien zien we in 2014 meer !

Maar er staat wel een transformatorhuisje op het terrein dat gehandhaafd moest worden. Daarvoor hebben Bureau Zuidas en het Virtueel Museum leerlingen van de Rietveldacademie gevraagd het huisje van schilderingen te voorzien, de eerste keer zomer 2010.

We hebben u daarvan in onze Nieuwsbrief verslag gedaan met foto's met en zonder graffiti !

Hierbij ziet u foto's van de laatste schildering van **Saara Valineva**, helaas ook alweer lange tijd voorzien van graffiti.

Mirjam Louise



De Sassafrassen



Al in 2005 kwamen de Sassafrassen (*Sassafras albidum officinalis*) voor het eerst ter sprake: omdat de vereniging wilde vieren dat het oude gedeelte van het Beatrixpark de monumentenstatus had verworven, werd gedacht aan het planten van een bijzondere boom. Na overleg met professor Jan Lever zijn twee bestuursleden toen afgereisd naar een kweker in Boskoop, om een Sassafras te kopen. Er waren echter alleen heel kleine boompjes van een paar decimeter hoog te krijgen, dus dat plan ging toen niet door.

Voor het jubileum van de vereniging zijn – ook in overleg met Jan Lever- andere bomen, namelijk forse Zilverparren, gepland bij de zitcirkel.



Maar het idee van die Sassafrassen liet ons niet los. In 2009 konden we u berichten dat de zes leden van het bestuur elk een klein Sassafrasje hadden geadopteerd en die in hun tuin wat groter lieten worden. De volgende stap was overzetten naar de kwekerij van groenvoorziening. Die zou ze dan verder opkweken, om ze daarna naar bijvoorbeeld de Artsenijhof over te zetten.

Helaas moesten we twee jaar later horen, dat onze kwekelingen het niet hebben gered: overplanten in combinatie met die strenge winter was te veel voor ze.

Gelukkig is er ook goed nieuws: de mensen van groenvoorziening hebben inmiddels ons enthousiasme voor deze boom overgenomen. Er is een aantal grotere exemplaren aangekocht. Daarvan staan er een paar in het Amstelpark (onder meer bij de Dahliatuin).

Maar er zijn er ook drie neergezet in het Beatrixpark, in het weiland dat de bloemenweide wordt genoemd (achter u, als u naar de eendenvijver kijkt).

Op 5 november heeft het bestuur samen met de familie van Jan Lever en een aantal Beatrixparkvrienden bij die Sassafrassen in een klein samenzijn herdacht wat hij voor het Beatrixpark heeft betekend.

Bij de drie Sassafrassen is een paal gezet met een plaquette erop, ter nagedachtenis aan de man die zo van bijzondere bomen en van het park hield. Mw. Lever heeft de plaquette onthuld. Gelukkig was er op dat moment nog een beetje de prachtige herfstkleur van de Sassafras te zien!

Mocht u het boek over het Beatrixpark hebben: op de DVD die daar achter in zit, kunt u de wandeling van professor Lever door het Beatrixpark nog eens zien.

Begin het voorjaar eens met het IVN



Maart: in deze tijd van het jaar begint de natuur weer op gang te komen en gaat er heel veel gebeuren: knoppen, katjes, bloei en bestuiving. Op deze wandeling gaan we met natuurgids Henk Wolters ontdekken wat hier in het park van te zien is. Het is vaak meer dan je denkt!

Datum: zondag 18 maart, 14.00-15.30 uur.

Start: Parkingang aan de Diepenbrockstraat, tegenover de Herman Heijermansweg.

Info: Henk Wolters, 020-6644506, henk.snezana@tiscali.nl

Kosten: vrijwillige bijdrage voor het IVN

Vogelexcursies

Al heel veel jaren wordt, meestal twee keer in het voorjaar, door de Vrienden een vogelexcursie georganiseerd. Onder leiding van doorgewinterde vogelaars, aanvankelijk Frank Warendorf en de laatste jaren Theo van Lent, is het dan luisteren naar de bijzondere geluiden en zoeken naar nesten van de vele vogels die het park bevolken. Het is altijd weer spannend of er door bijzondere soorten gebroed wordt, zoals in 2007 door de bosuil.

Maar zo'n excursie betekent ook heel vroeg uit de veren, de start is om 6.00 uur in de ochtend! Misschien is dat de reden (en het slechte weer) dat dit jaar de belangstelling toch wel erg gering was, beide keren alleen twee bestuursleden. Dat kan niet de bedoeling zijn. Het enthousiasme van Theo van Lent leed er niet onder, overigens.

We denken erover om een jaartje over te slaan en u in de Nieuwsbrief te laten genieten van de mooie foto's die Theo toch iedere keer weer in het park maakt, zoals

deze van een broedende grote bonte specht in de witte els aan de zuidkant van de Hondenweide.

laat het ons weten.

beatrixpark@hotmail.com
theovanlent@gmail.com

We zijn eigenlijk ook wel benieuwd naar uw mening over het doorgaan van de excursies,

Mirjam Louisse



Een date met de twee opruimers van het Beatrixpark

20 oktober 2011. Getooid in oranje werkpakken en met de veiligheidsschoenen druipend van de modder staan *Ben Laffra* en *Rob Kooijman* mij op woensdag om half elf voor hun werkbusje bij de ingang aan de Diepenbroekstraat op te wachten.

Een echtpaar, dat altijd 's ochtends in het Beatrixpark wandelt, heeft aan de redactie gevraagd of er in de Nieuwsbrief aandacht besteed kan worden aan de twee opruimers, die elke ochtend het park zo netjes schoon maken. Terecht vind ik, want zonder de inzet van deze twee mannen zou het park heel wat minder aantrekkelijk zijn.

Ben werkt al heel lang in het Beatrixpark en met Rob vormt hij sinds 1990 een werkkoppel. Zij worden ingehuurd van Pantar Amsterdam door het stadsdeel Zuid. Hun taak bestaat uit prikwerk, schone zakken in de bakken hangen en signaleren van zwerfvuil bij de afdeling Handhaving van het stadsdeel Zuid. Niet alleen het Beatrixpark, maar ook het Amstelpark, het Martin Luther Kingpark en het Gijsbreght van Aemstelpark is hun werkterrein. Ze beginnen 's morgens in de speeltuin van het Amstelpark, dan de andere parken en eindigen weer bij de ingang van het Amstelpark. Het Amstelpark is het schoonst, weten ze me te vertellen. In het Beatrixpark zitten meer zwerfers dan in de andere parken. Die maken er regelmatig

een bende van. Echte verzamelaars, die van alles om zich heen sprokkelen. Slaapzakken, bedden, stoelen, een complete huisraad ligt er soms in de bosjes. Ben en Rob signaleren dit bij de afdeling Handhaving. Als de mensen van Handhaving het licht op groen zetten, ruimen Ben en Rob het de volgende dag op. Er hebben wel eens twee autostoelen in de boom bij schutting om de vijver gestaan en dat was niet "van die tante en die oom, die in een eikenboom wonen". Ook bij het standbeeld van de blote dame bij de Cornelis Dopperkade heeft een enorme berg zwerfvuil gelegen. Rob en Ben hebben er uren werk aan gehad om dit op te ruimen.

Ik vraag ze wat ze doen als ze zich bezeren tijdens hun werk. Ze hebben zelf een EHBO-diploma en voor de behandeling van kleine wonden staat er een EHBO-doos in de auto. Met ernstigere zaken zouden ze naar de eerste hulp van de VU gaan, maar dat heeft zich nog nooit voorgedaan.

Rob en Ben vinden het Beatrixpark een mooi en rustig park. Echt de natuur, zien ze er. Soms eten de eekhoortjes wel eens uit de afvalzakken, die in de emmers hangen. Bij het opruimen blijkt de zak dan vol met gaatjes te zitten en valt het vuil op de grond. Maar dat ruimen ze met liefde op. Ze vinden het wel vervelend als bezoekers de emmers vernielen. Een

terugkerende truc is dat er een deodorantbus tussen het deksel wordt gezet, aansteker er bij en "bam" de emmer vliegt in de fik. Doodzonde vinden Ben en Rob dat en ze hebben er een hele klus aan om dit op te ruimen.

In het weekend wordt het Beatrixpark door andere reinigers schoongemaakt. In de zomer staan er op maandag vaak barbecues, die zomaar achter gelaten worden door de gasten. Dat geeft veel extra werk. Ze doen onder normale omstandigheden drie kwartier over het schoonmaken van het Park. Ze worden gewaardeerd door hun inhuurder (stadsdeel Zuid), want die wil volgend jaar weer met ze verder. Ze werken een periode van acht maanden (maart tot november) in de parken, daarna worden de parken winterklaar gemaakt en voor dat werk worden zij niet ingezet.

Ik kan het niet laten om te vragen wat ze van het hondenbeleid vinden. Dat onderschrijven ze, maar sommige hondenbezitters hebben lak aan de rode zakjes. Rob en Ben wijzen ze dan op de mogelijkheid om de zakjes te gebruiken en de boete van € 60,-, die je riskeert, als je dat niet doet. Maar meestal lopen de eigenaren gewoon door zonder iets te doen. Vooral bij een periode van lange droogte is het voor Ben en Rob een extra klus om dan de werkschoenen schoon te krijgen. Ook waarschuwen ze er voor, wanneer de hond losloopt bij het fietspad. Dat kan tot gevaarlijke situaties leiden, wanneer de hond plotseling het fietspad op springt en onder een scooter komt.

In het Beatrixpark maken bezoekers regelmatig een praatje met Rob en Ben. Er is ze nog nooit een interview afgenomen en dat waarderen ze wel. Als we afscheid van elkaar nemen benadrukken ze allebei dat ze van het buitenwerk houden. De hele dag achter de computer zoals de baas doet, zou niks voor ze zijn, zeggen ze allebei uit de grond van hun hart.

Loes Lesterhuis



Ben Laffra en Rob Kooijman

'De kwaliteit van het water in het Beatrixpark is eigenlijk best goed'

Interview met Teun Timmermans en Joseph Steenbergen, werkzaam bij IBA als adviseur Water, onder meer als adviseurs betrokken bij de Zuidas.

Het is twee augustus en hartje zomer. Juli was een regenachtige maand, maar vandaag is het sinds lange tijd broeierig warm. Ik wandel door het park en zie een hond enthousiast het water inspringen. Het is een verfrissend idee, maar toch vraag ik me af of zijn spontane capriolen voor het beest geen kwaad kunnen. Hoe schoon zijn de vijvers en de sloten in het Beatrixpark wel niet. Kan het in ons park ook gebeuren dat de gevreesde blauwalg tot ontwikkeling komt? In het PS van het Parool van 11 juni heb ik gelezen dat de gemeente Amsterdam veel kennis over het water in huis heeft. Wat ligt meer voor de hand dan bij zo'n waterspecialist eens mijn licht op te steken en hem een paar vragen voor te leggen. Zo bedacht, zo gedaan. En daarom zit ik bij twee van die Amsterdamse ambtenaren die veel over water en techniek weten aan tafel. Teun Timmermans en Joseph Steenbergen houden zich vanuit het Ingenieursbureau van Amsterdam onder andere bezig met het water in de Zuidas en het Beatrixpark en willen graag op al mijn vragen ingaan.

Teun en Joseph hebben als belangrijke opdracht bij de ontwikkeling van de Zuidas aan te geven wat de effecten van de ontwikkelingen op het watersysteem zijn en indien zij negatieve effecten signaleren verbetervoorstellen te doen. In de afgelopen periode was het voor hen een belangrijk aandachtspunt om de waterkwaliteit niet te laten verminderen bij het verdwijnen van de schalen in het gedeelte langs de snelweg waar het nieuwe AkzoNobel-hoofdkantoor moet komen. De schalen maakten namelijk deel uit van een groter water- en beluchtingsstelsel. Via een buizenstelsel werd water naar de schalen gepompt, van waaruit het weer in de vijvers terecht kwam. Nu is er een grote pomp in de vijver geïnstalleerd, die constant water

opspuist. "Water moet stromen", volgens de heren, "Stilstaand water kan snel leiden tot dood water." Maar niet alleen de beluchting via de pomp zorgt voor zuurstof, het water staat ook in verbinding met ander water. Aan het eind van het nieuwe gedeelte op de kop bij de natuurlijke oevers aan de Prinses Irenestraat zit een duiker en daar stroomt het water uit de vijvers, door een dunne buis, naar het water van het oude gedeelte. Onderzoek heeft uitgewezen dat er heel veel vissen en planten in de vijvers langs de A10 zitten en dat is een goed teken.

Ik vraag hen of het beluchtingsstelsel te vergelijken is met de pomp in de eendenvijver. Dat blijkt een lastige vraag waar de kaart bij moet komen, want die pomp staat ze niet direct voor de geest. Teun en Joseph laten mij zien dat het hele park via de Stadionkade en de Boerenwetering is verzekerd van stromend water. Dat is een veel betere situatie dan het Vondelpark, want daar is geen mogelijkheid van doorstroming naar grotere vaarten.

Is er wel eens blauwalg geconstateerd in het Beatrixpark, vraag ik. Beide heren hebben nog nooit gehoord dat er blauwalg in het park is geconstateerd. Ze vertellen dat blauwalgen geen algen zijn maar cyanobacteriën. Zoiets kan ontstaan in warm stilstaand water waar veel stikstof en fosfaat (bijvoorbeeld uit vogel- of hondenpoep) in zit. En zoals gezegd de doorstroming in het park is goed. Maar wat zijn dan die grijze dekens zoals je bijvoorbeeld vlak bij het Nicolaas Lyceum kunt zien?, houd ik nog even vol. Soms liggen die ineens na een paar warme dagen over het water. Joseph heeft dat wel eens gezien, dat komt door de ingewaaide pluizen van de bomen en stof in combinatie met algen, die als het gaat regenen of na verloop van tijd vanzelf weer verdwijnen.

De waterleliën, die sinds een paar jaar zo overvloedig tieren in het kommetje bij de flats zijn volgens Teun ook een

teken van helder water. Als er een paar plantjes in het water wortel schieten, dan vermenigvuldigen ze zich vanzelf en dat gaat soms exponentieel zodat dan het hele oppervlak van het water bedekt kan worden.

Kan er bij Strand Zuid nu of in de nabije toekomst nog gezwommen worden? vraag ik enigszins onschuldig. Nee, roepen ze verschrikt in koor, want dat is niet echt gezond. Het is daar een afgesloten kommetje waar weinig doorstroming plaatsvindt, daarnaast weet je nooit wat zich op de bodem bevindt. We praten nog wat door over het baggeren in de Boerenwetering. Ik kan ze vertellen dat via de Boerenwetering de stad van groenten werd voorzien en dat er een overhaal bestond waar de schepen tot in de jaren vijftig van laag naar hoog water werden getransporteerd.

Dat spreekt ze aan. Zou het geen leuk idee zijn om de vaart langs het Nicolaas door te trekken door de Zuidas. Over hoe dat dan moet met de Beethovenstraat, daar komen we niet zo snel uit, met een brug of een duiker. Vooralsnog zijn dit echter visioenen die voorlopig in de huidige economische situatie geen werkelijkheid zullen worden.

's Avonds maak ik nog een kleine avondwandeling en zie ik tevreden de waterleliën en de nijlganzen en hun jongen. Zouden zij ook beseffen dat ze het goed hebben?

Loes Lesterhuis

Beatrixpark Digitaal

Naast de halfjaarlijkse Nieuwsbrief heeft de Vereniging Vrienden van het Beatrixpark ook een eigen website. Op die website is veel informatie te vinden, historie, en foto's (soms met een beetje zoeken, dat wel).

Op de Nieuws-pagina van de site worden regelmatig berichten geplaatst over wat op dat moment actueel is: bijvoorbeeld de ontvangst van de uitspraak van een rechter; de herinnering aan een evenement. In de vorige Nieuwsbrief is al vermeld dat u een digitaal nieuwsbericht kunt ontvangen, als er iets actueels speelt in het Beatrixpark.

Wilt u ook de digitale nieuwsberichten ontvangen, stuur dan een mail naar beatrixpark@hotmail.com met de vermelding: Graag nieuwsberichten. U komt dan op de verzendlijst.

Op die manier hoeft u niet te "halen" op de site, maar wordt het "gebracht" in uw mailbox. Op dit moment zijn zo'n 40 leden aangemeld voor de digitale berichten.

Gemiddeld één keer per maand worden die verstuurd. Het zijn korte boodschappen. Vaak met een herinnering (aan de wandelingen door het park, of aan het Muziekfestival, bijvoorbeeld), soms met zomaar extra informatie, zoals de tip dat op YouTube oude Floriade-filmpjes te vinden zijn, of dat de Nacht van de Nacht er aan komt.

Wilt u ook de digitale nieuwsberichten ontvangen, stuur dan een mail naar beatrixpark@hotmail.com met de vermelding: Graag nieuwsberichten. U komt dan op de verzendlijst. De berichten worden verstuurd vanaf het hotmail-adres, met gebruik van de BCC-adressering, zodat uw adres niet zichtbaar is voor anderen.

Voor de duidelijkheid: er wordt absoluut op geen enkele andere wijze gebruik gemaakt van uw adres. Dat was al nooit zo met uw postadres-gegevens. En dat geldt onverkort

voor de mailadressen. Het bestuur krijg zo nu en dan een verzoek om iets naar alle leden te sturen, of om het adressenbestand beschikbaar te stellen. Daarop luidt het antwoord eigenlijk altijd NEE. Ook met ruimte geven aan anderen op onze website of in de Nieuwsbrief zijn we zeer terughoudend. Altijd wordt dan getoetst of dit echt met het Beatrixpark te maken heeft, en of het interessant is voor en in het belang van de Vrienden, en niet alleen voor de plaatser van zo'n boodschap.

Nog even over de website: loopt u tegen iets aan op de site dat niet klopt, een link die niet werkt, of kunt u niet vinden wat u zoekt? Laat ons dat dan alstublieft weten, dan kunnen we dat verbeteren. Dat kan via het contactadres van de site: beatrixpark@hotmail.com, of als u het rechtstreeks wilt doen bij de redactie naar elodie.e@mac.com. Foto's die u gemaakt heeft, en die we mogen gebruiken in de nieuwsbrief of op de site ontvangen we ook graag maar wel met hoge resolutie!

Elodie Luinge

Gezocht: juridische ondersteuning

Zoals u in de vaste rubriek "Dossiers, dossiers" kunt lezen, heeft het bestuur van de Vereniging namens de leden in de afgelopen jaren regelmatig een rechterlijke procedure gestart en doorlopen. Dat gebeurt niet voor de pret, maar omdat dit vaak de enige manier blijkt om gehoord te worden.

Een dergelijke procedure vraagt, naast bekendheid met het bestuursrechtelijke systeem, ook een goede administratie: dossiers bijhouden, kopieën regelen voor de rechtbank, en vooral: het in de gaten houden van de (verval-)data binnen de procedure.

Soms duurt de behandeling van een zaak langer dan een jaar, maar moet er na een uitspraak weer binnen 6 weken gereageerd worden, voor het indienen van bezwaar of beroep. En dan naar de juiste instantie.

Joep Hesseling is degene die gemachtigd is door het bestuur om rechterlijke procedures te doen, en namens de vereniging op te treden bij de rechtbank. Hij is degene die de teksten formuleert van onze bezwaren en formele brieven. Joep is jarenlang advocaat geweest (al was dat niet in het bestuursrecht). Maar de bijbehorende administratie en procedure-bewaking is niet zijn favoriete bezigheid.

Het bestuur is op zoek naar een vrijwilliger die ons en hem daarbij kan helpen. Bent u goed op de hoogte met juridische procedures, en vindt u het prettig om orde op zaken te stellen in de administratie daarvan?

Of kent u een rechtenstudent die het leuk zou vinden om intens bij de praktijk betrokken te zijn? We horen graag van u! U kunt uiteraard eerst eens bellen om kennis te maken en hier over te praten. Reacties: via de mail (beatrixpark@hotmail.com) of aam.hesseling@rexx.nl

Het bestuur.

Het Parkgebouw

De redactie heeft de architecten van het nieuw te bouwen parkgebouw gevraagd om een toelichting op hun ontwerp:

In opdracht van Stadsdeel Zuid hebben wij het ontwerp gemaakt voor een klein parkgebouw in het monumentale Beatrixpark. Het gebouw zal meerdere functies vervullen: openbare toiletten, opslag dienst groenonderhoud, toezicht kinderbad en een servicepunt. Ook de Vrienden van het Beatrixpark krijgen een eigen ruimte in het gebouw.

Het gebouw is vormgegeven als een vrijstaand paviljoen, in de groenstrook ten noorden van het kinderbadje. Het gebouw is solitair, maar gaat veel relaties aan met de omgeving. De karakteristieke bestaande gebogen arcade rondom het kinderbad zijn vertaald in de rondingen van het nieuwe gebouw, het gebouw reageert op de arcade. De dikke dakrand komt op enkele plaatsen los van de gevel en vormt zo een luifel bij het servicepunt of een overstek bij de entree.

Het gebouw is gematerialiseerd in baksteen, afgewisseld met verticale houten delen, beide in groen-grijstinten. De bakstenen plint loopt op enkele plaatsen door tot de dakrand, terwijl de houten dakrand soms omlaag loopt tot de massieve plint, zo grijpen de twee materialen in elkaar tot een mooi lijnenspel, horizontaal en verticaal.

De wens vanuit het stadsdeel om het gebouw ook vandalismebestendig te maken, geeft het gebouw twee gezichten: bij opening van het kinderbad is het gebouw ook 'open', de luifels gaan omhoog of schuiven opzij, in de herfst en winter

is het gebouw volledig gesloten. Door het ontwerp is het gebouw echter geen dichte 'doos' in het park, maar een dynamische sculptuur van hout en baksteen in een groene omgeving.

In het gebouw zijn duurzame maatregelen genomen. Er is een gras-kruiden dak dat zorgt voor een hemelwaterbuffer en tevens een groen karakter geeft aan het gebouw. Er wordt gebruik gemaakt van FSC hout en de energiezuinige verlichting werkt op bewegingsmelders.

Victor Spijkers, Marc Prozman Architecten.



Impressies van het toekomstige parkgebouw met de toepasselijke ronde vormen



Vereniging Vrienden van het Beatrixpark

Het Beatrixpark is één van de oudste moderne stadsparken van Amsterdam. Het park is grotendeels als werkverschaffingsproject aangelegd en voor publiek geopend in 1938. Door de bouw van de RAI in 1961 kwamen de eerste veranderingen, de zogenaamde plasvijver moest worden verplaatst en werd het huidige kinderbadje.

Ten behoeve van de Floriade in 1972 in Amstelpark en Beatrixpark werd o.a. de Artsenijhof (kruidentuin) aangelegd. De uitbreiding van de RAI in het park is in 1994 gecompenseerd met een terrein langs de ringweg, de Natte vallei. Momenteel is het park ca. 24 hectare groot. Het park is een schakel in de groene verbinding tussen de Amstelzone en het Amsterdamse Bos. In 1981 is de Vereniging Vrienden van het Beatrixpark opgericht om het park tegen uitbreidingen van de RAI te beschermen en goed beheer en onderhoud te stimuleren.



www.vriendenbeatrixpark.nl

Op naar de 1200

Het Beatrixpark is een kostbaar plekje groen in de stad. Maar het ligt op een eveneens kostbare plek, in economische zin.

De Vereniging Vrienden van het Beatrixpark zet zich onder meer in voor het behoud van het park. De vereniging telt nu bijna 1.200 leden. Maar we zouden graag zien dat dit aantal stijgt zodat we in de toekomst sterk zullen staan. Kent u mensen in uw omgeving die enthousiast zijn over het Beatrixpark, attendeert u ze er dan op dat zij voor € 5 lid kunnen worden. U kunt dit strookje aan hen geven. Aanmelding via de website is ook mogelijk.

Tweemaal per jaar ontvangt u de Nieuwsbrief en u wordt uitgenodigd de jaarlijkse ledenvergadering bij te wonen

Ondergetekende meldt zich hierbij aan als lid van de Vereniging Vrienden van het Beatrixpark

(Hr/Mw)

naam

e-mail adres

stuur mij elektronische nieuwsberichten

ja

nee

adres

postcode & woonplaats

telefoonnummer

handtekening

Stuur dit strookje naar:

Vereniging Vrienden van het Beatrixpark t.a.v. Mw. M.J.K. Louisse, W. Pijperstraat 35, 1077 XL Amsterdam

U ontvangt dan een acceptgiro waarmee u het lidmaatschapsgeld van minimaal € 5 kunt overmaken